

Novomašniška

Jože Pogačnik

Svet je umrl.
Moja duša je smrt prešla.
Utonil sem v svetlobi življenja večnega.

»Boš zvest? Do zadnjega?«
O brat, grešiš! Boga, saj veš, ne razdeliš.
In veš: jaz v Bogu sem, o brat!

Umrl je svet, prešel sem smrt.
Po smrti smrti ni.
Kako svetel je zame večni vrt!

Tam za goro

Matija Malešič

12.

Sam sebi se čudim, odvetnika se čudita. Odkod mi danes pri razpravah ta zgovornost? Govorim, da preganjam tiste temne misli. Govorim in pokazati hočem, da sem čil in svež. Dve noči nisem spal, nad osem in štirideset ur nisem ničesar zaužil, cigaret, ki sem jih pokadil, ne morem niti prešteti. Skrivam čevlje, ki jih nisem sezul dva dneva in so blatni. Požiram zoprno slino, ki jo je razdražil nikotin. Oči sem si davi izpral. Če sem bled, kaj komu mar? Da so moje misli čiste in napete, to vedita, to vidita, odvetnika! To znaj, zapisnikar! Kaj me gledaš izpod obrvi? Naj govore o meni ljudje, kar hočejo, naj stikajo glave...

Naj stikajo glave za mojim hrbtom. Ne zdrobiš me, življenje!

Na tisto pismo, ki sem ti ga pisal včeraj zjutraj, mi moraš odgovoriti, Nada. Povedal sem ti vse, vse. Ni več nobene skrivnosti v mojem srcu, o kateri ne veš. Sodi, če sem tak, da me moraš zavreči. Znaš, pisal sem ti, kaj bo z menoj, če me zavržeš.

Govorim, govorim. Pri tem medsebojnem razžaljenju časti dosežem spravo, vse na jezo odvetnikov. Ljudje, kaj bi si ne odpustili priimkov, ki ste si jih v razburjenosti metali v obraze?

Zakaj si nisem za danes razpisal več razprav? Bistra je moja pamet, salomonsko bi razsojal v najbolj zamotanih slučajih. Go-

voril bi rad, govoril. In med ljudmi bi bil rad. Tu v pisarni bi bil rad med ljudmi. Tu prenesem vsak pogled, zunaj ga ne prenesem. Ne privoščim ljudem nasladne paše oči, je dovolj, da se sprehajajo njihovi jeziki po mili volji. Samota me ubija, iz teh golih sten lezejo tiste mučne misli, ki ženejo človeka v obup.

Odgovori, odgovori hitro, Nada. Pisal sem ti, kako mi je. Spregovori besedo — pa pojdem na trg. Postrani klobuk, pokonci glavo — le glejte me potuhnjeno, pobratimi, le stikajte glave, gospodične.

Ne smem sestiti. Preveč sem izmučen. Lezejo mi skup trepalnice, onemoglost se plazi po žilah, če sedem. Nemirno begam po sobi. Razpravljaj bi, za drugo delo nisem, obstanka nimam nikjer.

Plaho trkanje na vrata.

Vstopi, kdorkoli si!

Moj hišni gospodar, Maričin oče.

Stojim pri oknu, ne premaknem se z mesta, le roke sklenem na hrbtu in se oprimem lesenega okvira. Ko da se mi megli pred očmi. Ne morem razbrati iz njegovega pogleda in obraza, ali je prišel z jezo, ali... Kaj vem, kako.

Prišli ste mi povedat, da me že dva dni in dve noči ni bilo doma? Vem to. Kakor vidim, ste sami tudi opazili.

V skrbeh ste zame? No, kakor vidite... v pisarni sem. Svojo službo vršim v redu. Tu so uradni prostori... V uradu o zasebnih stvareh ne razpravljam... Na sodišču so tudi določene uradne ure, med katerimi nima človek kdaj govoriti o...

Kaj Vam mar, kod hodim? Sobo sem plačal, če spim v sobi, ali ne.

Če sem poštenjak? Siloma se zberem in se odtrgam od okna. Dvomite?

Marica tudi pravi, da sem? In Vi ste prepričani, da sem? Prav! Ali... ali... Ne, ne obljubim, da pridem popoldne domov. Kadar se mi zljubi, pridem. In če se mi zljubi, pridem. Morda vobče ne pridem več. Pošljem koga, da zmeče moje stvari v pletenice in jih prenese v gostilno.

Kaj, o čem naj govorim z Vami? Sodišče je tu!

Maričina čast? Samo svojo čast do dobra poznam. O drugih časteh imam le svoje misli.